

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513209374
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2513209374.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený: JUDr. Vladimír Kán, advokát, Nám. M. Benku 9-C1, P.O.BOX 75, 820 09 Bratislava, proti odporcovi: Y. A., nar. XX.XX.XXXX, Q. I. XXX, toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou pre konanie: E. F., zamestnankyňa I. súdu M., o zaplatenie sumy 50,70 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa platobný rozkaz Okresného súdu Trnava č.k. 14Ro/230/2014-15 zo dňa 25.04.2014.

II. Návrh sa zamieťa.

III. Odporcovi sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 05.06.2013, doručeným Okresnému súdu Piešťany dňa 15.08.2013, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 15.04.2014, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 50,70 eura z dôvodu, že sa odporca dňa 25.01.2012 na linke Mestskej hromadnej dopravy číslo 16 v Bratislave nepreukázal platným cestovným lístkom na výzvu kontrolného orgánu a zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania.

Súd návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 14Ro/230/2014-15 zo dňa 25.04.2014.

Podľa § 173 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené. Ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Vzhľadom k tomu, že sa platobný rozkaz nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk, súd ho vo výroku I. tohto rozhodnutia v zmysle § 173 ods. 2 OSP zrušil v plnom rozsahu.

Nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť súčasný pobyt odporcu, súd odporcovi uznesením č.k. 11C/60/2014-16 zo dňa 20.10.2014 ustanovil v zmysle § 29 ods. 2 OSP pre toto konanie opatrovníčku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 05.06.2013, s listinnými dôkazmi, a to najmä Hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 25.01.2012 variabilný symbol 1203489, Pokusom o zmier zo dňa 05.03.2012, Podacím hárkom, ako aj s obsahom celého spisu, keď pojednával v neprítomnosti zástupcu navrhovateľa v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP a zistil nasledovný skutkový stav:

Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok variabilný symbol 1203489 zo dňa 25.01.2012 vyplýva, že dňa 25.01.2012 o 8.36 hod. bola na linke Mestskej hromadnej dopravy číslo 16 v Bratislave, číslo voza 7124/1, vykonaná revízorom so služobným číslom 1276 kontrola cestovných lístkov, keď bolo zistené, že odporca, ktorého totožnosť bola overená podľa občianskeho preukazu číslo EB XXXXXX, cestoval bez platného cestovného lístka. Za nesplnenie povinnosti cestovať s platným cestovným lístkom bol odporcovi uložený postih zaplatiť navrhovateľovi sumu 50,70 eura v zmysle Čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Odporca požadovanú sumu nezaplatil ani na základe výzvy navrhovateľa zo dňa 05.03.2012.

Na pojednávaní dňa 13.11.2014 opatrovníčka odporcu z opatrnosti vzniesla vo veci námietku premlčania nároku navrhovateľa.

Podľa ustanovenia § 760 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 o doprave na dráhach (v znení platnom a účinnom ku dňu vykonania kontroly cestovných lístkov), cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 písm. c), d) a f) zákona č. 514/2009 o doprave na dráhach (v znení platnom a účinnom ku dňu vykonania kontroly cestovných lístkov), cestujúci je povinný preukázať v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady, preukázať sa preukazom totožnosti označenej osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, ak sa počas prepravy nemôže preukázať platným prepravným dokladom a neuhradí cenu cestovného a prirážku k cestovnému na mieste, a dodržiavať podmienky zmluvy o preprave vrátane prepravného poriadku.

Podľa § 100 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlužníka. Ak sa dlužník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 108 OZ, práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Premičanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premičania. Je to uplynutie času určeného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný subjekt čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premičania. Premičaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

V § 108 OZ je stanovená jednoročná premičacia doba na uplatnenie práva z prepravy. Toto zákonné ustanovenie platí pre všetky práva vzniknuté z osobnej a nákladnej prepravy (§ 760 až § 773 OZ) s výnimkou práva na náhradu škody v zmysle § 764 OZ, pre ktoré platí § 106 OZ. V jednoročnej premičacej dobe v zmysle § 108 OZ sa teda premičuje nielen nárok dopravcu na cestovné vyplývajúci z § 760 OZ, ale i jeho nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v zmysle zákona č. 514/2009 Z.z. Aj tento nárok totiž patrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ, nakoľko tak ako právo na zaplatenie cestovného, tak aj právo na zaplatenie úhrady majú rovnaký právny základ, ktorým je porušenie podmienok zmluvy o preprave. Súd je preto názoru, že nie je dôvod posudzovať podmienky premičania uplatneného nároku inak než v zmysle § 108 OZ (por. napr. rozsudok KS v Bratislave sp.zn. 9Co/396/2013 zo dňa 25.07.2013, rozsudok KS v Bratislave sp.zn. 3Co/96/2013 zo dňa 30.05.2013).

Zákon č. 514/2009 Z.z. okrem iného upravuje aj vzťahy medzi cestujúcim a dopravcom, teda občianskoprávne vzťahy. Keďže tento zákon neupravuje premičanie nároku dopravcu na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, treba otázku premičania tohto nároku posúdiť v zmysle § 853 ods. 1 OZ na základe analógie legis podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Takýmto ustanovením Občianskeho zákonníka je práve § 108. Zákon č. 514/2009 Z.z. neupravuje začiatok plynutia premičacej doby na uplatnenie práva na cestovné a na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom. Preto podľa § 563 OZ dlžník (cestujúci) je povinný dlh splatiť prvého dňa po tom, ako ho veriteľ (dopravca) o plnenie požiadal. Takýmto dňom teda nastáva splatnosť dlhu, a nasledujúcim dňom je možné právo vykonať podaním návrhu na súd. Odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 25.01.2012 a k zaplateniu jeho ceny a úhrady bol vyzvaný v tento deň pri kontrole cestovných lístkov, čo je zaznamenané aj v hlásení o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 1203489. Plynutie jednoročnej premičacej doby v prejednávanej príhode začalo dňom 26.01.2012 (§ 101, § 122 OZ) a skončilo sa dňom 28.01.2013 (26.01. bola sobota, 27.01. nedeľa). Keďže návrh bol podaný na súd až po tomto dni a zároveň odporca prostredníctvom opatrovníčky vzniesol námietku premičania, súd nemohol nárok navrhovateľovi priznať a návrh vo výroku II. zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP s poukazom na § 151 ods. 1 OSP, keď plne úspešnému odporcovi právo na náhradu trov konania vo výroku III. nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.